

LEVR01

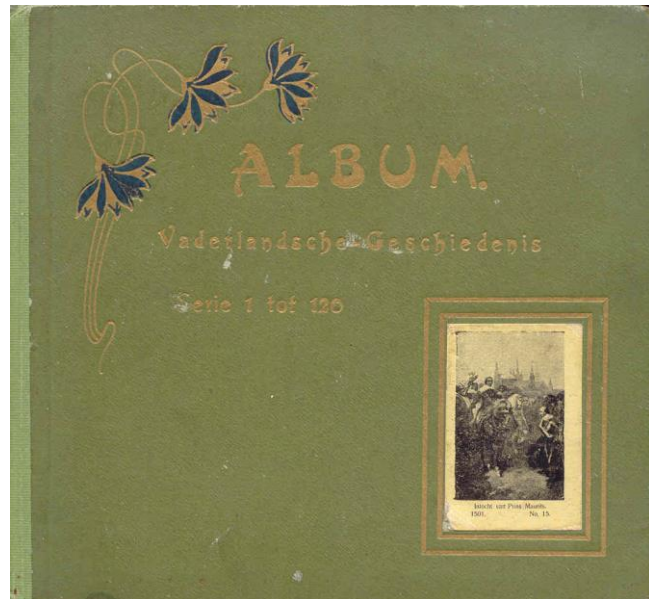
Album. Vaderlandsche – Geschiedenis Serie 1 tot 120

Album Vaderlandsche Geschiedenis. Uitgave van Lever's Zeep-Maatschappij N.V., Vlaardingen. (1911)

20 pagina's voor het insteken van 120 zwart-wit foto-plaatjes.

Eenzelfde album met dezelfde plaatjes met een andere omslag is uitgegeven door margarinebedrijf Verschure. Het album van Verschure is gedateerd September 1911. Het laatste plaatje is een foto van 1911. De plaatjes zijn dus met zekerheid in 1911 uitgegeven. Daarom is dit album van Lever ook gedateerd op (vermoedelijk) 1911.

Lever's Zeep, producent van onder andere de overbekende Sunlight zeep die in Nederland vanaf 1889 generaties lang op de markt is geweest, was een dochteronderneming van het Engelse voedingsolie en zeepbedrijf Lever Brothers. Lever Brothers is met de Boterunie van Van den Bergh & Jurgens samengevoegd tot het huidige wereldconcern Unilever. De firmanaam is vermeld in een goudstempel op de binnenkant van de omslag. Op het achterplat van het tweede en laatste album van Lever uit de dertiger jaren is het merklogo van Sunlight afgebeeld.

Kenmerken

Klein vierkant insteekalbum (18 x 16,5 cm) met stijve kaft en gelakte linnen rug, waarin de vijf dubbelgevouwen bladen in één pakketje geniet zijn. Op de voorkant met de fraaie Jugendstil opdruk is een willekeurig plaatje van dit album geplakt. De achterkant van het boekje is blanco.

De tekstloze bladen met insteekkadertjes komen overeen met diverse kleine insteekboekjes, bijvoorbeeld voor de serie fotochromo's Mooi Nederland van reclamebedrijf Cats (zie Van As en Heuff).

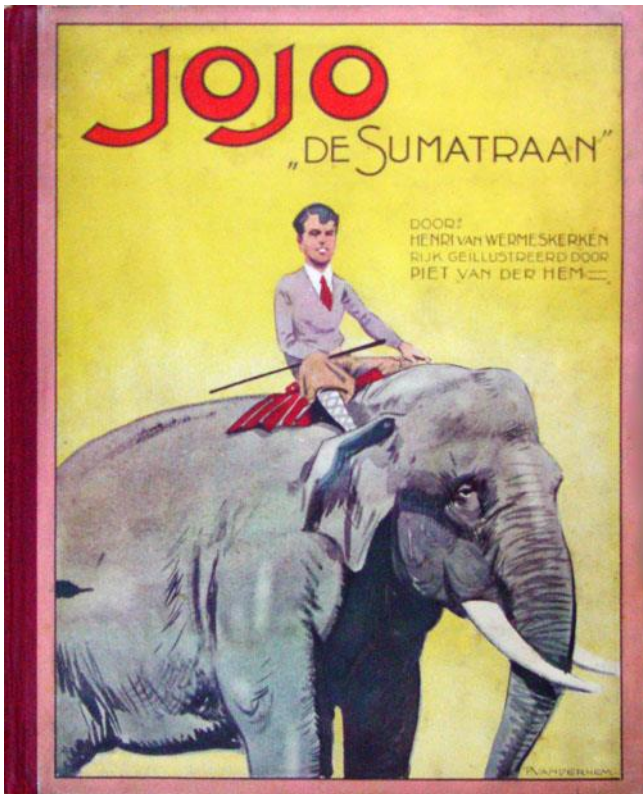
De plaatjes van ongeveer zwartjesformaat (40 x 64 mm) zijn zwart-wit reproducties van historische prenten en schilderijen en aan het einde ook van enkele foto's van de Koninklijke familie. Ze zijn ongelakt en gedrukt op ecru papier. De plaatjes zijn dunner en soepeler dan gebruikelijk bij de oudere zwartjes, zodat ze gemakkelijk ingestoken kunnen worden. Op de voorkant is onder de afbeelding een titel opgenomen met jaartal(len) en het volgnummer van het plaatje. De achterkant van de plaatjes is merkwaardigerwijs blanco, wat erop duidt dat ze vaker verspreid zijn als reclameplaatjes.

De plaatjes zijn doorlopend genummerd 1 – 120, zoals op de voorkant van het album is aangegeven.

Inhoud

De plaatjes laten vooral historische gebeurtenissen zien, zoals afgebeeld op oude prenten en schilderijen, en in mindere maten portretten van belangrijke personen. Ze zijn chronologisch gerangschikt en gaan van 100 jaar voor Christus (De komst der Batavieren) tot 1911 (een kinderfoto van Juliana).

Doordat bij de portretten van de belangrijke personen het geboortjaar en het sterfjaar vermeld zijn, vertoont de chronologie wat merkwaardige sprongen. Zo staat Koning Willem I (1772-1843), die pas in 1813 na de val van Napoleon in functie getreden is, vóór een gebeurtenis die in 1881 heeft plaats gevonden, dus zelfs ver voor de Franse tijd.

LEVR02

Jojo „de Sumatraan“

Jojo, de Sumatraan, de geschiedenis van een olifant. Door Henri van Wermeskerken. Rijk geïllustreerd door Piet van der Hem. Uitgave van Lever's Zeep-Maatschappij N.V., Vlaardingen. (1933 ?)

75 pagina's vanaf het begin van het eerste hoofdstuk, voorafgegaan door het titelblad en een blad met voorwoord en titelplaat. 64 doorgenummerde plaatjes van drie formaten, 44 kleine, 12 dubbele en 8 grote (vierdubbele) om in te plakken op de tekstpagina's.

N.B. 1: De uitvoering van dit album wijst erop dat het gemaakt is rond dezelfde tijd als het tweede Snoet album van Haust, dus rond 1933.

N.B. 2: De paginanummering die bij en op de plaatjes is aangegeven wijkt af van de echte paginanummers.

Kenmerken

Dit album past in de reeks "jeugdromans" geschreven door Kieviet en Van Wermeskerken voor Kaiser, Haust en Lever, en geproduceerd door Drukkerij Mortelmans. Voor bijzonderheden hierover zie de inleiding bij Haust. Deze laatste "jeugdroman" verschilt iets van de andere zeven, doordat de rug donkerrood gelakt is.

Dit album is net als de andere zeven van romanformaat, met linnen rug met titelopdruk (hier in goud), en beplakt voor- en achterplat. Op het roze achterplat is het merklogo van Sunlight afgebeeld.

Alle tekstpagina's hebben een omkadering met een krullenmotief. Het tekstvlak is net als bij de andere jeugdromans en de eerste Bussink-albums klein, hier 12,7 x 18 cm. Er is een vrij kleine letter gebruikt om het aantal pagina's beperkt te houden. Dit album en het tweede Snoet album van Haust zijn de enige met opvulstroken.

De verdeling van de plaatjes in drie formaten is gelijk aan die van de Benito en Snoet albums. De geschilderde plaatjes van het door Bussink geïntroduceerde bredere formaat 60 x 80 mm (en veelvouden) met witte rand zijn redelijk dik en stijf. In de nummering is geen verschil gemaakt tussen de formaten.

De plaatjes zijn op de achterzijde genummerd van 1 – 64. De kleine plaatjes en de meeste dubbele zijn gesigeneerd PVDH, de grote voluit met PVANDERHEM.

Inhoud

Dit jeugdboek vertelt het verhaal van de olifant Jojo vanaf zijn geboorte op het eiland Sumatra, de kennismaking met een bosbrand en de eerste ontmoeting met de gevaarlijke wezens op twee poten, de mensen. De Sumatranen waren in die tijd een begrip in Nederland; zie bijvoorbeeld plaatje 25 van De Diergaarde (Koopmans en anderen).

Jojo, zes maanden oud, wordt gevangen. Hij komt terecht bij een gezin met een klein meisje en een paard. Als het meisje vele jaren later getrouwd en vertrokken is, wordt Jojo verkocht aan de wilde-dierenhandelaar Carl Hagenbeck – zie Pleines ! – en afgevoerd naar een circus waar hij kunstjes leert en optreedt. Als het bergafwaarts gaat met het circus wordt Jojo in de kost gedaan bij Hagenbeck, tot het circus er weer bovenop is. In het dramatische slot brandt het circus af en redt Jojo het zoontje van de directeur uit de vlammen, waarbij hij zelf zware brandwonden oploopt. Maar alles zal goed komen.

